Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Lausunto

Vanhempi hallitussihteeri Kosti Honkanen 7.9.2026

Click or tap here to enter text.

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Puolustusministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi turvallisuustutkintalain ja kyberturvallisuuslain 17 §:n muuttamisesta

Puolustusministeriö on antanut lausuntonsa viiteen asiassa sen luonnoksesta järjestetyn lausuntokierroksen aikana. Puolustusministeriö pitää esitystä kannatettavana ja sen tavoitteitta perusteltuina. Hallituksen esityksen jatkovalmistelua ja lausuntojen huomioon ottamista voidaan pitää hyvin perusteltuna.

Puolustusministeriö haluaa kuitenkin kiinnittää yleisemmin huomiota turvallisuustutkintaan liittyvään tiedonsaantioikeuteen. Puolustusvoimien toimintaan liittyy jopa merkittäviä riskejä hengelle ja terveydelle sekä yleisemmin koko yhteiskunnan toiminnalle. Näitä pyritään ehkäisemään laajoilla ja tarkoilla ohjeistuksilla ja määräyksillä. Kaikkia riskejä ei kuitenkaan pystytä ehkäisemään ja kaikissa tapauksissa ohjeistukset ja määräykset ei ole riittäneet. Viimeisen kymmenen vuodan aikana Puolustusvoimissa onkin tapahtunut kolme merkittävämpää onnettomuutta, joiden turvallisuustutkinta on tuonut esiin tiettyjä ongelmakohtia.

Nykyinen lainsäädäntö asettaa haasteita Puolustusvoimien tiedonsaantioikeuksille työ- ja palvelusturvallisuuden turvallisuustukinnan suorittamisessa, ja työ- ja palvelusturvallisuuden edistämisestä käsin tehtävää onnettomuustilanteen selvittämisestä suoritetaan Puolustusvoimien sisäisen määräyksen perusteella. Tavoitteen on työ- ja palvelusturvallisuuden parantaminen pyrkimällä analysoimaan näissäkin onnettomuustilanteissa sitä, olisiko Puolustusvoimien sisäisillä toimilla onnettomuus tilanne voitu estää. Edellä sanotusta poikkeuksena on kuitenkin sotilasilmailuonnettomuuksien tutkinta, josta on olemassa lainsäädäntöpohja.

Vaikka Puolustusvoimilla on laaja tiedonsaantioikeus tehtäviään koskien, tiedonluovuttajat ovat katsoneet, että tietoja ei voida luovuttaa onnettomuustutkinnasta Puolustusvoimia koskevilta osin, koska Puolustusvoimille ei ole säädetty nimenomaista onnettomuustutkintatehtävää. Tilannetta voidaan pitää erikoisena, koska saatujen havaintojen perusteella työ- ja palvelusturvallisuutta voitaisiin parantaa; onnettomuuksien syntyyn vaikuttavien seikkojen selvittäminen on olennaista työ- ja palvelusturvallisuuden lisäämisen kannalta.

Alati kehittyvän ja entistä merkittävämmän kybertoimintaympäristön voidaan arvioida aiheuttavan aiempaa merkittävämpiä onnettomuuksien tulevaisuudessa. Tästä johtuen puolustusministeriö nostaa esiin, että Puolustusvoimien tiedonsaantioikeus on pyrittävä toteuttamaan nyt käsiteltävänä olevan kokonaisuuden osalta, mutta myös laajemminkin. Jälkimmäinen edellyttänee omaa lainsäädäntöhankettaan.

Muilta osin puolustusministeriöllä ei ole asiassa huomioita.

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Puolustusministeriö PL 31 00131 Helsinki	 Eteläinen Makasiinikatu 8 Helsinki	 0295 16001 +358 295 16001		 kirjaamo@defmin.fi www.defmin.fi